

Työpaja 3: Ajattelu ja oppiminen

Aloituspäiri: Tutustuminen ja ryhmiin jakautuminen

1

Kokoontaan piiriin ja virittäydään teemaan lorun, runon tai tarinan keinoin.

Tutkija kävi metsässä ja hukkasi sinne kaikki tutkimusvälineensä. Osaisivatkohan lapset auttaa etsimään niitä?

2

Palataan piiriin ja esitellään oma tutkijanimi. Se voi olla mikä tahansa, tai löydetyistä esineistä johdettu nimi, kuten ”Sekuntikello Sakari”.

3

Ryhmän omat aikuiset jakavat lapset korkeintaan 7 hengen ryhmiin. Ryhmät voivat olla joko omat kiinteät ryhmät tai löydettyjen esineiden perusteella jaetut ryhmät. Jokainen pienryhmä ottaa oman tilan lähettyviltä sekä osallistujien määrän verran yhtä välinettä.

Leikki: Ryhmät kiertävät tehtävärautilta toiselle. Aikaa yhdellä rastilla on käytettävissä 10 – 15 minuuttia.

Tutkitaan ja kokeillaan omaa tutkimusvälinettä pienryhmissä. Mitä välineellä voisi tehdä? Mitä välineellä voisi mitata?

4

Annetaan lasten pohtia ja havainnoida ensin itse. Aikuinen tarttuu lasten ajatuksiin ja heittäytyy lasten maailmaan. On täysin sallittua, että käyttötarkoitus on jotain ihan muuta kuin mitä aikuinen ajattelee. Annetaan lasten oivaltaa ja kokeilla.

Lasten ideoiden jälkeen aikuinen voi myös opettaa oikeaoppista laitteen käyttöä. Miten laitetta käytetään? Mihin laitetta käytetään? Mihin eri tarkoituksiin laitetta voisi käyttää?

Vaihdetaan pienryhmiä ennalta sovitusta merkistä. Jätetään välineet maahan ja siirrytään seuraavan välineen luokse.

Palautetaan tutkimusvälineet tutkijan kanssa sovittuun paikkaan. Kootaan tutkimisesta dokumentti. Dokumentti voidaan liittää ryhmän portfolioon tai mahdollisesti myös jokaisen lapsen omaan portfolioon. Lapsen portfolioon lisätään lapsen omat kommentit työpajasta.

Retken päätös: Kokemukset ja palaute

5

Miltä tuntui retken alussa, retken aikana, entä retken lopussa? Mitä seuraavalla retkellä halutaan tehdä?

Yleiset toimintaohjeet

1. Kokoontuminen päiväkodin pihalla kello 9.00 (tai erikseen sovittuun aikaan).
2. Ryhmän henkilökunta johtaa siirtymisen päiväkodilta retkipaikalle ryhmän omien toimintatapojen mukaisesti.
3. Toiminta käynnistyy retkipaikalla kokoontumalla piiriin.
4. Kouluttajat huolehtivat ohjeista ja vetävät toimintaa yhteistyössä ryhmän henkilökunnan kanssa.
5. Ohjattu osuus päättyy yhteiseen palauttehetkeen, jonka jälkeen ryhmän henkilökunta johtaa paluun retkipaikalta takaisin päiväkodille.

Koulutuksen varaaminen ja yhteystiedot

Koulutuksen voi varata ryhmälle tiistaisin ja keskiviikkoisin kello 9 - 11 aikavälillä 31.8 – 15.12. Varaus tehdään Outlook kalenterin kautta lähettämällä kutsun kouluttajille.

essi.kaipainen@kirkkonummi.fi
eveliina.lesonen@kirkkonummi.fi
jani.kuosmanen@kirkkonummi.fi

Muista tarkistaa ennen kutsun lähettämistä, että kyseinen ajankohta on vapaana. Kouluttajat vahvistavat koulutuksen erillisellä viestillä.

Työpajassa käytettävät materiaalit ja välineet

- Loru, runo tai tarina
- Tutkijan dokumentointiohje

Lapsiryhmä ottaa retkelle mukaan nämä:

- iPadit tai kamerat
- Kolmea erilaista tutkimusvälinettä. Jokaista tutkimusvälinettä yhtä monta kuin pienryhmässä on lapsia.
  - Ajan mittaaminen: sekuntikello, tiimalasi
  - Pituuden mittaaminen: mittanauha, viivoitin, [Wanhat mitat](#)
  - Suurentaminen: suurennuslasit, loopit
- Normaali ryhmän retkeilyvarustus, ensiapupakkaus jne.

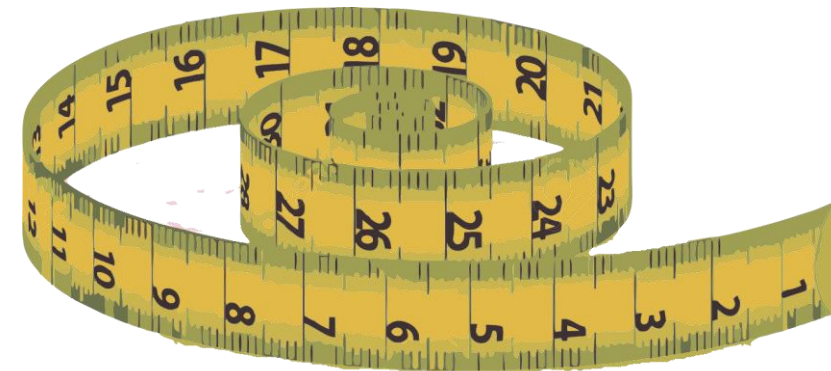
Lisämateriaalit ja linkit

Kirjavinkkejä:

- Andrea Beaty: Pii Pihlaja, tutkija
- Carlos da Cruz: Eläinten mitalla
- Shini Somara: Minusta tulee tutkija
- Reetta Vehkalahti: Pipsa Kopperoisen tutkimuksia. Pierut ja kaasut.

Linkkejä:

- [Hyvinkää: Matematiikkaa luonnossa -materiaaleja](#)

Tämä kuva, tekijä Tuntematon tekijä, käyttöoikeus: [CC BY-NC](#)